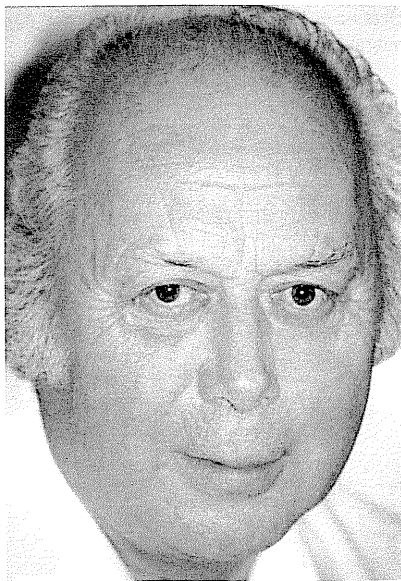

In memoriam

**K nedožitým osmdesátinám
prof. MUDr. et MVDr. h.c.
Leopolda Pospíšila, DrSc.
(10. 3. 1925 – 2. 2. 2005)**

Pro většinu z nás, kteří jsme ho znali, nečekaně, těsně před svými osmdesátinami, zesnul dne 2. 2. 2005 prof. MUDr. et MVDr. h.c. Leopold Pospíšil, DrSc., narozený 10. března 1923 v Brně. Je to neuvěřitelné, ale tento doyen moravské humánní lékařské mikrobiologie teprve koncem loňského roku ukončil své aktivní působení jako vědecký pracovník; nikoli věk, ale zlá choroba mu přece jen začala podryvat zdraví.

Svou první odbornou práci z Biologického ústavu prof. Herčíka uveřejnil ještě jako medik v r. 1947. V letech 1952-1956 pracoval pod vedením prof. Tomáška na Mikrobiologickém ústavu Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a poté na I. dermatovenerologické klinice prof. Trýba vybudoval a do r. 1990 vedl mikrobiologickou a sé-

rologickou laboratoř. V letech 1990-1993 byl přednostou Mikrobiologického ústavu LF Masarykovy univerzity a FN U Sv. Anny v Brně. Poté až do konce r. 2004 působil ve Výzkumném ústavu veterinárního lékařství v Brně-Medlánkách jako vedoucí vědecký pracovník.

Ze 400 odborných prací, jež prof. Pospíšil publikoval, je třeba vyzvednout kupř. sérii článků o sérologii syfilidy, několik prací virologických, např. o izolaci kmene Hypr viru evropské klíšťové encefalitidy, příspěvky k antigenní struktuře kandid a publikace o dermatotropních produktech stafylokoků. Z jeho monografií vyniká *Sérologické vyšetřování syfilis a klinické interpretace výsledků*. V některých pracích popsal zajímavé až unikátní případy počínaje izolací *Salmonella* Typhi ze zanícené štítné žlázy přes záchyt plísň *Wangiella dermatitidis* z rohovky až po izolaci nokardie *Dermatophilus congolensis* z bércového vředu. V posledních letech se věnoval zejména bakteriím podivuhodných schopností, totiž chlamydiím.

Prof. Pospíšil byl nesmírně činorodý. Za pouhých tři léta svého působení na našem ústavu se mu podařilo založit počítačový informační systém, získat celé patro v budově a přestavět varnu půd, umývárnu a místnost pro praktická cvičení. V r. 1992 v bohumické nemocnici založil detašované pracoviště ústavu, z něhož vzniklo nyní samostatné oddělení klinické mikrobiologie FN Brno. Položil základ k tradici pořádat v Brně pravidelné konference mladých mikrobiologů zvané Tomáškovy dny, semináře o společných problémech humánní a veterinární medicíny – Lukešův den a pravidelné chlamydiologické konference. Postaral se i o své nástupce; r. 1991 habilitoval kolegu Bučka a mne.

Na tvůrčí cestě se prof. Pospíšilovi dostalo měrou nemalou rozličných ocenění. V uplynulých deseti letech vyniklo především udělení čestného doktorátu Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně. Tato pocta byla udělena zatím jen desetkrát, z toho v jeho osobě se jí dostalo teprve počtvrté představiteli humánní medicíny. Prof. Pospíšil se dále stal čestným členem Čs. společnosti mikrobiologické a nositelem titulu emeritní profesor LF MU v Brně.

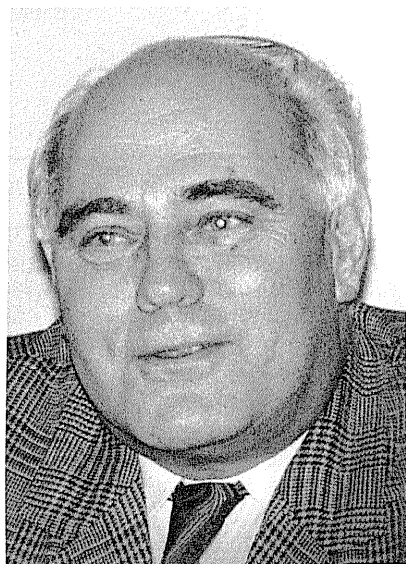
Z jeho zálib sluší připomenout činnost novinářsko-publikační, sbírání výtvarných děl spojené s jejich fundovanou kritikou a především umění kulinářské, jehož výsledky jsem mohl opakovaně ocenit.

Ještě týden před svým odchodem potěšil prof. Pospíšil své přátele a známé vydáním své poslední knížky *Ze stromu času*, sbírky medailonů o známých osobnostech z Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a kolem ní. Kdo z nás účastníků vernisáže tohoto díla tušil, že moudrá, tichým hlasem pronášená slova pana profesora budou jeho posledním veřejným projevem.

Odešel výborný vědec, lékař a učitel, neúnavný manažer, osobnost takřka renesanční šíře zálib. My jeho žáci mu vděčíme za mnohé a jeho odkaz si nepřestaneme připomínat.

M. VOTAVA

Za profesorem MUDr. Milanem Dokládalem, CSc. (1. 9. 1928 – 30. 9. 2004)

Profesor MUDr. Milan Dokládal, CSc., anatom a antropolog, se narodil v Brně a zde

také absolvoval všechny stupně vzdělání. V roce 1947 se po maturitě zapsal ke studiu na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity. Ještě během studia medicíny se v roce 1950 zapsal i ke studiu antropologie na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity. Připravil disertační práci, k její obhajobě a k udělení titulu RNDr. však již pro reformu vysokoškolského studia nedošlo.

Po promoci na Lékařské fakultě nastoupil v roce 1953 jako asistent na Anatomický ústav. V roce 1959 obhájil kandidátskou disertaci Antropologie Hlučičňanů, habilitoval se a do funkce docenta byl ustaven v roce 1970. Profesorem anatomie byl jmenován až po rehabilitaci v roce 1990.

Profesor Dokládal se významně podílel na výchově studentů Lékařské fakulty. Pro studenty stomatologie napsal potřebné učební texty (Systematická anatomie pro stomatologii I.-IV.), je mimo jiné spoluautorem celostátní učebnice Topografická anatomie pro stomatologii a spoluautorem třídílného učebního textu Anatomie člověka I.-III.). I po odchodu do důchodu působil na Anatomickém ústavu v roli emeritního profesora a aktivně se podílel na výuce anatomie zahraničních studentů.

Činnost učitele normální anatomie dokázal harmonicky spojit se svou zálibou a v roce 1969 se stal zakladatelem a prvním vedoucím oddělení lékařské antropologie na Anatomickém ústavu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity; v jeho vedení setrval do roku 1995.

Významnou tematikou se mu stalo studium tělesného vývoje brněnských novorozenců a dětí. Profesor Dokládal výrazně přispěl k morfoloogické normologii neonatologie. Další výzkumná činnost zahrnuje osteologii. Popsal např. vzácný případ mikrocefalie (1958), prováděl experimenty na krysách a psech a hodnotil změny tvaru lebky v závislosti na žvýkacím aparátu (1963), popsal kosterní pozůstatky moravského obra Josefa Drásala. Důležitou částí jeho výzkumu jsou studie spálených lidských kostí, které vyústily v roce 1999 do vysoce oceňované monografie Morfologie spálených kostí. Význam pro identifikaci osob (v roce 2000 byla kniha oceněna Cenou rektora Masarykovy univerzity).